

debatter

Globalhistorie

GLOBAL HISTORIE, HVORFOR OG HVORDAN?

Globalhistorie boomer, og siden årtusindskiftet synes betegnelsen at have ud-konkurreret begreber som verdenshistorie, international historie, komparativ, transfer og transnational historie som den foretrukne for analyser, der på den ene eller anden måde anlægger et overnationalt, makrohistorisk perspektiv.

Globalhistoriske tilgange er, ligesom de mange beslægtede betegnelser, opstået i opposition til såkaldt metodisk nationalisme og forestillinger om særlige, lukkede nationale samfund og kulturer. I modsætning til det stærke nationale fokus, som har kendetegnet både meget af historiefagets tradition og dets arkivgrundlag, insisterer globalhistorien på at udforske kulturel, social og politisk forbundethed. Sammen med kulturmødeforskning og postkoloniale studier står globalhistorien i opposition til simple, populære forståelser af kulturelle forskelle og modernisering, der før har lænet sig op ad nationalt centreret historieskrivning.

En interessant markør for globalhistoriens fremvækst var, da tidsskriftet *Journal of World History* (grundlagt i 1990), i 2006 fik følgeskab af *Journal of Global History*. Et årti senere udkom så med to års mellemrum to væsentlige bud på, hvad globalhistorie egentlig er, og hvorfor den er væsentlig, måske endda nødvendig. I *Writing History in the Global Era* fra 2014 skriver kulturhistorikeren Lynn Hunt indlevende og medrivende om, hvorfor historikere bør genoverveje deres måde at skrive historie på. Sebastian Conrad er i *What is Global History?* fra 2016 mere systematisk og analytisk i sin tilgang, der udfoldes gennem kritik af både komparative og transfer-historiske metoder. Trods de meget forskellige tilgange giver begge både velovervejede og overordnede bud på, hvorfor og hvordan global historie bør skrives i dag. Men karakteristisk for historiefaget er det ikke sådanne teoretiske værker, der mestendels bærer nye tilgange fremad, men derimod den faktiske anvendelse af tilgange til konkrete historiske begivenheder, strukturer

og problemstillinger. *Hvorfor* global historie er en god måde at forstå et historisk fænomen på bliver bedst besvaret med et konkret *hvordan*.

Med dette lille symposium vil *Temp* følgelig bidrage til denne diskussion med afsæt i, hvordan konkrete historikere hertillands forholder sig til deres konkrete emner gennem globalhistoriske refleksioner. Hvad gør globalhistorien som tilgang eller forståelsesramme ved vores undersøgelser? Hvor går grænserne for, hvad vi med rimelighed kan betegne som globalhistorie? Og hvori ligger globalhistoriens gevinster og udfordringer for den konkret arbejdende historiker?

Symposiet bygger på indlæg fra et seminar om samme emne på Aarhus Universitet den 10. november 2022. Ved at føre diskussionen over i *Temp* vil initiativtagerne ikke blot give læserne lejlighed til at få indblik i resultaterne af det seminar, men også åbne for yderligere refleksioner over de spørgsmål blandt historikere i Danmark og det øvrige Norden.